

7. 6. 2001

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Odpovědnost za vady prodané věci II

Nedílnou součástí tohoto tématu je i tzv. reklamace, tj. uplatnění práv z odpovědnosti za vady u prodávajícího. Reklamace je obsažena v § 622 a násl. občanského zákoníku a některé instituty upravuje i zákon č. [634/1992](#) Sb., o ochraně spotřebitele.

Podle § 13 zákona o ochraně spotřebitele je prodávající povinen spotřebitele řádně informovat o rozsahu, podmínkách a způsobu uplatnění odpovědnosti za vady výrobků a služeb (dále jen „reklamace“) včetně údajů o tom, kde lze reklamaci uplatnit, a o provádění záručních oprav

Dnešním článkem obsahově navazují na článek předchozí, který vyšel 24.5. 2001 a který měl čtenáře uvést do problematiky odpovědnosti za vady prodané věci. Nedílnou součástí tohoto tématu je i tzv. reklamace, tj. uplatnění práv z odpovědnosti za vady u prodávajícího. Reklamace je obsažena v § 622 a násl. občanského zákoníku a některé instituty upravuje i zákon č. [634/1992](#) Sb., o ochraně spotřebitele.

Podle § 13 zákona o ochraně spotřebitele je prodávající povinen spotřebitele řádně informovat o rozsahu, podmínkách a způsobu uplatnění odpovědnosti za vady výrobků a služeb (dále jen „reklamace“) včetně údajů o tom, kde lze reklamaci uplatnit, a o provádění záručních oprav. Občanský zákoník v § 625 upravuje místo pro uplatnění odpovědnosti za vady tak, že práva z odpovědnosti za vady se uplatňují u prodávajícího, u kterého věc byla koupena. Je-li však v záručním listě uveden jiný podnikatel určený k opravě, který je v místě prodávajícího nebo v místě pro kupujícího bližším, uplatní kupující právo na opravu u podnikatele určeného k provedení záruční opravy. Podnikatel určený k opravě je povinen opravu provést ve lhůtě dohodnuté při prodeji věci mezi prodávajícím a kupujícím. Obecně platí, že v právním vztahu z odpovědnosti za vady je výlučně prodávající a kupující. Jiný podnikatel účastníkem tohoto vztahu není, i když provedl opravu věci.

Zákon o ochraně spotřebitele se zmiňuje o tom, že s výjimkou případů, kdy je k provedení opravy určená jiná osoba (věta druhá § 625 OZ), je prodávající povinen přijmout reklamaci v kterékoli provozovně, v níž je přijetí reklamace možné s ohledem na sortiment prodávajícího zboží nebo poskytovaných služeb, případně i v sídle nebo místě podnikání. V provozovně pak musí být po celou provozní dobu přítomen pracovník pověřený vyřizovat reklamace. Pokud by došlo v provozovně k ukončení činnosti, je v takovém případě prodávající povinen informovat živnostenský úřad o tom, kde lze vypořádat případné závazky.

Pokud jde o vadu, kterou lze odstranit (§ 622 OZ), má kupující právo, aby byla bezplatně, včas a řádně odstraněna. Proávající je povinen vadu bez zbytečného odkladu odstranit. Nebyla-li věc ještě použita, může kupující namísto odstranění vady požadovat výměnu věci, nebo týká-li se vada jen součásti věci, výměnu součásti. Proávající může vždy namísto odstranění vady vyměnit vadnou věc za bezvadnou. Pokud tedy již byla věc kupujícím použita, záleží na prodávajícím, jak bude reklamaci řešit. Je na něm, zda-li vadu odstraní nebo vymění vadnou věc (či její součástku) za bezvadnou.

Jde-li o vadu, kterou nelze odstranit (§623/1 OZ) a která brání tomu, aby věc mohla být řádně užívána jako věc bez vady, má kupující právo na výměnu věci anebo má právo od smlouvy odstoupit. Táž práva přísluší kupujícímu, jde-li sice o vady odstranitelné, jestliže však kupující nemůže pro opětovné vyskytnutí vady po opravě nebo pro větší počet vad věc řádně užívat.

Předpokladem pro použití je to, že jde o vadu neodstranitelnou. Za neodstranitelnou je třeba považovat nejen vadu, kterou není technicky možné odstranit, ale i vadu jejíž odstranění není účelné. Za neodstranitelnou je třeba považovat i vadu, která nebyla odstraněna ve lhůtě stanovené pro opravu věci (viz. níže).

Právo volby mezi možnostmi, které poskytuje ustanovení § 623, přísluší kupujícímu. Vyměnit věc anebo odstoupit od smlouvy je však možné pouze tehdy, pokud neodstranitelná vada brání tomu, aby věc byla užívána jako věc bez vady. Rozdíl mezi výměnou věci a odstoupením je ten, že při výměně věci trvá původní smlouva, kdežto při odstoupení dochází ke zrušení smlouvy (§ 48 OZ), přičemž dochází k obnovení vlastnictví věci na prodávajícího.

Jde-li o jiné vady neodstranitelné (§ 623/2 OZ), má kupující právo na přiměřenou slevu z ceny věci. Pokud se tedy nejedná o vadu, která brání užívání věci, je na místě snížení ceny. Vliv na snížení bude mít cena věci, význam vady a její projevy vzhledem k užívání věci. Je ovšem třeba také posoudit, o kolik poklesla hodnota věci.

Stejný režim, jako vady neodstranitelné, mají vady odstranitelné, jde-li o větší počet vad anebo o vady, které se vyskytují opětovně. Judikatura dospěla k závěru, že větší počet je třeba vždy posoudit podle okolností konkrétního případu, přičemž půjde zpravidla alespoň o tři odstranitelné vady. Opětovný výskyt vad bude pak předpokládat, s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu, alespoň dvě předcházející opravy.

Judikatura se také dále vyslovila v tom smyslu, že vrátí-li kupující po účinném uplatnění práva na zrušení smlouvy nebo práva na výměnu věci prodávajícímu věc již používanou, nemá prodávající právo na náhradu za znehodnocení této věci vzniklé jejím užíváním a opotřebením do okamžiku zrušení smlouvy nebo výměny věci.

Velmi důležité ustanovení týkající se reklamace nalezneme v § 19/3 zákona o ochraně spotřebitele. Zde se uvádí, že prodávající nebo jím pověřený pracovník rozhodne o reklamaci ihned, ve složitých případech do tří pracovních dnů. Do této lhůty se nezapočítává doba přiměřená podle druhu výrobku či služby potřebná k odbornému posouzení vady. Reklamace, včetně odstranění vady, musí být vyřízena bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 30 dnů ode dne uplatnění reklamace, pokud se prodávající se spotřebitelem nedohodne na delší lhůtě. Po uplynutí této lhůty má spotřebitel stejná práva, jako by se jednalo o vadu, kterou nelze odstranit. Kupující má v takovém případě podle § 623 OZ právo na výměnu věci anebo má právo od smlouvy odstoupit.

Občanský zákoník ve svém § 624 zmiňuje ještě jednu možnost týkající se uplatnění práv z odpovědnosti za vady. Má-li věc prodávající za nižší cenu nebo věc použitá vadu, za kterou prodávající odpovídá, má kupující místo práva na výměnu věci právo na přiměřenou slevu (k tomu srov. §§ 618 a 619 OZ). Ustanovení § 624 předpokládá, že odpovědnost prodávajícího za vady těchto věcí je tu dána a zároveň omezuje volbu kupujícího s ohledem na možnosti, které může z odpovědnosti za vady uplatnit. Ustanovení § 624 se však netýká prodeje za snížené ceny podle cenových předpisů (výprodej nebo posezónní prodej). V těchto případech jsou dány všechny možnosti podle § 623 OZ.

Práva z odpovědnosti za vady věci, pro které platí záruční doba, zaniknou, nebyla-li uplatněna v záruční době. Práva z odpovědnosti za vady u věcí, které se rychle kazí, musí být uplatněna nejdéle v den následující po koupi a u věcí použitých nejdéle do šesti měsíců po jejich koupi; jinak práva zaniknou. Práva z odpovědnosti za vady věcí musí tedy být uplatněna ve stanovené době, tj. v reklamační době, jinak zaniknou. Jedná se o prekluzivní lhůtu. Jestliže je právo z odpovědnosti za vady včas uplatněno, počíná běžet tříletá promlčecí doba podle § 102 OZ.

Pod pojmem uplatnění práva není možné rozumět pouhé oznámení vady a sepsání reklamačního protokolu. K uplatnění práva je třeba, aby bylo uvedeno, jaké oprávnění se z odpovědnosti za vady vyvozuje.

Na závěr je třeba poznamenat, že doba od uplatnění práva z odpovědnosti za vady až do doby, kdy kupující po skončení opravy byl povinen věc převzít, se do záruční doby nepočítá. Prodávající je povinen vydat kupujícímu potvrzení o tom, kdy právo uplatnil, jakož i o provedení opravy a době jejího trvání. Dojde-li k výměně, začne běžet záruční doba znovu od převzetí nové věci. Totéž platí, dojde-li k výměně součástky, na kterou byla poskytnuta záruka.

Uplatněním práva z odpovědnosti za vady dochází ke stavení (nikoli k prodloužení) záruční doby. Toto stavení běhu lhůty trvá až do okamžiku, kdy kupující byl povinen věc po opravě převzít bez ohledu na to, kdy ji fakticky převzal. Za tím účelem, aby kupující mohl prokázat délku doby, po kterou záruční doba neběžela, je povinen prodávající vydat patřičné potvrzení se stanoveným obsahem.

Použité předpisy: zákon č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, zákon č. [634/1992](#) Sb., o ochraně spotřebitele

Použitá literatura: Občanský zákoník: (Poznámkové vydání s judikaturou): Bičovský, Holub, Fiala, Linde Praha, 2000

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Několik poznámek z pera Nejvyššího soudu k nemocem z povolání a důkazní nouzi](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Bezpečnostní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [10 otázek pro ... Piotra Adamczyka](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)